

[Marianne Bentsen-Pedersen]

Hvis vi også skal se på fritiden, får vi mindre og mindre arbejde og altså mere og mere fritid, og derfor er det nødvendigt, at uddannelserne også peger mere og mere på den side af livet. Det er nødvendigt, at vi får nogle mere kreative og mere samfundsrelevante uddannelser, så alle bliver i stand til at deltage i samfundsdebatten og i samfundets udformning, og derfor kan det godt bekymre, at undervisningsministeren ønsker så målrettede og så erhvervsrettede uddannelser, som redegørelsen er udtryk for. Vi mener ikke, at man entydigt kan sige noget om, hvordan behovene vil være om 5-10 år.

Det bekymrer også, at man lægger så megen vægt på mesterlæren. På trods af, at arbejdsgivere og arbejdstagere har lavet overenskomst om det modsatte, opprioriterer man alligevel mesterlæren. Vi mener også, det gør uddannelserne mere erhvervsrettede og mindre almene, ligesom det betyder en ringere indsats for praktikpladserne, fordi mesterlærlingene optager mere plads på arbejdsmarkedet, end EFG-lærlingene gør.

Om merindskrivningerne vil jeg sige, at jeg kan godt forstå, at man falder for fristelsen til at lave en merindskrivning i disse år, hvor ungdomsårgangene topper, men jeg mener alligevel, der er grund til betænkelighed. Vi ved, at i de sidste mange år har der været en meget stor overindskrivning i gymnasierne; folk sidder rundt omkring i vindueskarmene, og hvis nu vi skal have plads til to mere, skal vi altså også have et par vinduer mere.

På EFG-skolerne er det også galt med klassekvotienten. Der er man afhængig af de maskiner, der er, og man kan vel dårligt forestille sig, at man bare tager flere ind, heller ikke selv om man får flere maskiner, for det er meget ofte farlige ting, man har med at gøre. Der skal altså være en lærer mere også, hvis man skal lave ret meget større hold.

Men dermed være ikke sagt, at der ikke kan findes enkelte uddannelser, hvor der måske kan klemmes to mere ind på et hold, det vil jeg ikke afvise, men jeg synes, vi skal være meget varsomme, før vi begynder sådan i generelle vendinger at tale om et gennemsnit på 10 pct. merindskrivning.

Vi ser også i redegørelsen, at en af undervisningsministerens gamle kæpheste er kommet frem, nemlig forpraktikken. Jeg kan godt se, at der er et problem for de unge, især de unge piger, der skal ind i en uddannelse,

hvor adgangskriteriet er 18 år og eksamenskriteriet 9. klasse. Hvad skal de stille op i mellemtiden? Der er en del, der vælger at tage en studentereksamen, og det vil undervisningsministeren nu forhindre dem i. Jeg kan ikke forstå, at man skal kunne få meget mere ud af at være en 2-3 år i huset end af at tage en studentereksamen. Jeg synes ikke, det kan passe, at vi ikke har råd til at give alle unge en almen ungdomsuddannelse, og derfor kan vi selvfølgelig ikke acceptere, at det oven i købet skal tælle mere at være i huset end at tage en studentereksamen. Jeg ved såmænd ikke, om det skal betyde mindre, men i hvert fald ikke mere. Selvfølgelig er der nogle tilbage, som ikke ønsker at komme i gymnasiet, men der er jo andre muligheder end at gå i huset eller være i forpraktik i en børnehave, eller hvad undervisningsministeren nu foreslår. Man kan komme på en ungdomshøjskole, man kan tage ud at rejse, og man kunne godt forestille sig, at der var mange andre aktiviteter, der også kunne tælle med, når man skulle tælle points - hvis man skal tælle points. Vi mener nemlig ikke, at man skal have et system, hvor man skal tælle points, idet det selvfølgelig betyder, at man skal adgangs begrænse. Vi mener, det er vigtigt, at alle unge får lige adgang til uddannelserne, og vi mener, det vil være katastrofalt, hvis forpraktikken bliver obligatorisk.

Halvgard (FP):

Efter de oversigter, der foreligger, kan man se, at arbejdsløshedens struktur på mange måder følger samme mønster som tidligere år. Det indebærer, at arbejdsmarkedssituationen for visse grupper, særlig ungdommen, de handicappede og de ældre, ser ud til at blive stadig vanskeligere. Det er derfor naturligt, at ikke mindst ungdomsarbejdsløsheden beskæftiger politikere. Den situation, vi på dette område befinder os i, er en tragedie, en katastrofe, ikke mindst for de årgange, der netop står over for at skulle forlade skolen og vælge erhverv eller fortsat uddannelse.

Vi har i Danmark haft skiftende regeringer, og kendetegnende for dem alle har desværre været, at ingen har magtet at afskaffe arbejdsløsheden eller blot ungdomsarbejdsløsheden - med det resultat, at vi i alt for høj grad oplever unge, der fortaber deres bedste år i sløvhed, i misbrug af rusmidler og i or-